

[Multi-Criteria Optimization of the Real Investment Portfolio Structure]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 50 (2023).
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-37>
Hulyk, T. V., and Kravets, V. V. "Sfera zastosuvannya modeli CAPM u analizi metodiv otsinky ryzykiv" [Scope of Application of the CAPM Model in the Analysis of Risks Assessment Methods]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 69 (2024).
DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-132>
Kelly, B., and Pruitt, S. "The three-pass regression filter: A new approach to forecasting using many predictors". *Journal of Econometrics*, vol. 186, no. 2 (2015): 294-316.
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jeconom.2015.02.011>
Neely, C. J. et al. "Forecasting the Equity Risk Premium: The Role of Technical Indicators". *Management Science*, vol. 60, no. 7 (2014): 1617-1859.
DOI: <https://doi.org/10.1287/mnsc.2013.1838>
Rapach, D. E., Strauss, J. K., and Zhou, G. "Out-of-sample equity premium prediction: Combination forecasts and links to the real economy". *Review of Financial Studies*, vol. 23, no. 2 (2010): 821-862.
DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.1257858>

Soleymani, F., and Paquet, E. "Deep graph convolutional reinforcement learning for financial portfolio management - DeepPocket". *Expert Systems with Applications*, art. 115127, vol. 182 (2021).
DOI: <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2021.115127>
Statista. <https://www.statista.com/>
Sutiene, K. et al. "Enhancing portfolio management using artificial intelligence: literature review". *Frontiers in Artificial Intelligence*, art. 1371502, vol. 7 (2024).
DOI: <https://doi.org/10.3389/frai.2024.1371502>
Tran, P. et al. "Applying machine learning algorithms to predict the stock price trend in the stock market - The case of Vietnam". *Humanities and Social Sciences Communications*, art. 393, vol. 11 (2024).
DOI: <https://doi.org/10.1057/s41599-024-02807-x>
Wang, J. "Application of Portfolio Price Forecasting Based on ARIMA-GARCH Model". *Advances in Intelligent Systems*, vol. 9 (2023): 296-303.
DOI: https://doi.org/10.2991/978-94-6463-222-4_31
Zakharkin, O. O., Zakharkina, L. S., and Serheiev, A. M. "Porivnialnyi analiz efektyvnosti ETF-fondiv yak instrumentiv pasyvnoho investuvannya" [Comparative Analysis of the Effectiveness of ETFs as Passive Investment Instruments]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya «Ekonomika ta upravlinnia»*, no. 18 (2025).
DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-18-08-03>

УДК 330.322
JEL: O18; R10; R58
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-6-183-189>

ІНВЕСТИВАННЯ В ІНФРАСТРУКТУРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ДИНАМІКА ЗМІН

©2025 ДРАЧУК О. В.

УДК 330.322
JEL: O18; R10; R58

Драчук О. В. Інвестування в інфраструктуру національної економіки України: сучасні виклики та динаміка змін

Мета дослідження полягає в діагностиці проблем інвестиційного клімату України та окресленні ефективних шляхів залучення інвесторів для реалізації інфраструктурних проєктів у післявоєнний період. У статті розглянуто сучасні тенденції та виклики, що супроводжують процес інвестування в інфраструктурний розвиток України в умовах воєнного стану та в контексті майбутньої повоєнної відбудови. Автором обґрунтовано ключову роль інфраструктурних інвестицій як мультиплікатора економічного зростання, джерела створення робочих місць і засобу інтеграції країни до глобального економічного простору. Аналізується специфіка інфраструктурного фінансування у кризових умовах – політична нестабільність, руйнування об'єктів критичної інфраструктури, дефіцит бюджетних ресурсів, а також недосконалість нормативно-правового середовища, які знижують інвестиційну привабливість України. Особлива увага приділена оцінці ефективності та потенціалу державно-приватного партнерства як одного з ключових інструментів залучення інвестицій у стратегічні інфраструктурні проєкти. Наводяться приклади міжнародного досвіду та обґрунтовується доцільність його адаптації в українських реаліях. Висвітлено основні проблемні аспекти, що гальмують розвиток інфраструктурного інвестування: нестабільність податкової політики, корупційні бар'єри, відсутність гарантій захисту інвесторів, слабкий розвиток фінансового ринку та брак довгострокових фінансових інструментів. На основі аналізу запропоновано низку стратегічних рішень щодо вдосконалення механізмів фінансування інфраструктури, серед яких – посилення прозорості державної політики, підтримка «зелених» інвестицій, цифровізація управління проєктами та реформування судової системи. Автор наголошує, що ефективна інвестиційна стратегія має поєднувати державне планування, приватний капітал і міжнародну технічну допомогу, створюючи синергію для стійкого економічного зростання. Отримані результати можуть бути використані в процесі формування державної інвестиційної політики та розроблення інструментів для економічного відновлення країни.

Ключові слова: інвестиції, інфраструктура, національна економіка, повоєнна відбудова, інвестування, державно-приватне партнерство.

Табл.: 1. Бібл.: 12.

Драчук Олександр Вікторович – здобувач, Уманський національний університет (вул. Інститутська, 1, Умань, 20301, Україна)
E-mail: o_drachuk@ukr.net

Drachuk O. V. Investment in the Infrastructure of Ukraine's National Economy: The Current Challenges and Dynamics of Change

The aim of the research is to diagnose the problems of Ukraine's investment climate and outline effective ways to attract investors for the implementation of infrastructure projects in the post-war period. The article examines current trends and challenges accompanying the process of investing in the infrastructure development of Ukraine under martial law and in the context of future post-war reconstruction. The author substantiates the key role of infrastructure investments as a multiplier of economic growth, a source of job creation, and a means of integrating the country into the global economic space. The specifics of infrastructure financing under crisis conditions are analyzed – political instability, destruction of critical infrastructure objects, budget resource shortages, as well as the imperfections of the regulatory legal environment which diminish Ukraine's investment attractiveness. Special attention is paid to the assessment of the efficiency and potential of public-private partnerships as one of the key tools for attracting investments in strategic infrastructure projects. Examples of international experience are provided, and the necessity of adapting it to the realities of Ukraine is substantiated. The main problematic aspects that hinder the development of infrastructure investment are highlighted: instability of tax policy, corruption barriers, lack of investor protection guarantees, weak development of the financial market, and lack of long-term financial instruments. Based on the analysis, a number of strategic solutions are proposed to improve the mechanisms for infrastructure financing, including enhancing the transparency of public policy, supporting green investments, digitalization of project management, and reforming the judicial system. The author emphasizes that an efficient investment strategy should integrate the State planning, private capital, and international technical assistance, creating synergy for sustainable economic growth. The results obtained can be utilized in the process of shaping the State investment policy and developing tools for the country's economic recovery.

Keywords: investments, infrastructure, national economy, post-war reconstruction, investing, public-private partnership.

Tabl.: 1. **Bibl.:** 12.

Drachuk Oleksandr V. – Applicant, Uman National University (1 Instytutska Str., Uman, 20301, Ukraine)

E-mail: o_drachuk@ukr.net

Інвестиції в інфраструктуру є критично важливими для стійкого економічного розвитку будь-якої держави. В Україні ця тема набула особливого значення у зв'язку з повномасштабною війною, постійною потребою у відновленні пошкоджених об'єктів і прагненням до модернізації (масштабна руйнація внаслідок війни, фінансова невизначеність, корупційні бар'єри, недостатня партнерська модель з приватним сектором). Водночас такі проекти, як «Велике будівництво» та концесії, свідчать про спроби реформ.

Інвестування в інфраструктуру є ключовим фактором забезпечення стійкого економічного розвитку України, особливо в умовах воєнних викликів і потреби післявоєнного відновлення. При цьому варто наголосити на значній мультиплікативній дії інфраструктурних проектів на економіку, що відображається у підвищенні конкурентоспроможності регіонів та інтеграції України у світові ринки.

Про інвестиції в інфраструктуру, що є потенційним джерелом створення робочих місць і стимулювання економічного зростання, а також служать каталізаторами виходу країн з криз, веде мову О. Грибан, додаючи при цьому: «...інвестувати в інфраструктуру України саме зараз є стратегічно правильним рішенням, що закладає значні коротко- та довгострокові економічні ефекти» [1].

Загалом слід відзначити, що від початку повномасштабного вторгнення Україна розглядається як потужний інвестиційний проект інфраструктурного характеру. І про готовність долучитися до нього заявила низка держав. При цьому зауважується, що перший його етап триватиме близько 6 місяців. Протягом даного часу більшість підпри-

ємств зможуть відновити діяльність, відкрити нові робочі місця та повернутися до стабільного виробництва. А от загальний термін реалізації, очікувано, триватиме від 5 до 10 років [2].

Інвестування в інфраструктуру розглядається також як можливість посилення регіонального розвитку, зокрема тимчасово окупованих і постраждалих від військових дій територій. Отже, залучення значних обсягів фінансових ресурсів на основі створення сприятливого інвестиційного клімату має стати пріоритетною ціллю вітчизняного політикуму [3].

Провідну роль у реструктуризаційній модернізації всього економічного середовища держави має відіграти повоєнна відбудова України. І спиратися вона повинна на інноваційні та сучасні стандарти функціонування базової інфраструктури: тепло- та енергомереж, системи транспортного сполучення, будівництва тощо. А для цього має бути сформована концепція залучення інвестиційних ресурсів, основу якої становитимуть стратегічний аналіз трендів і синергія різних умов: безпекових, іміджевих, управлінських, правових, економічних [4].

Окремим аспектом залучення значних обсягів інвестиційних ресурсів на відбудову інфраструктури є державно-приватне партнерство [5]. Його ефективність доведена світовою практикою, а тому може стати дієвим важелем для активізації інвестиційних проектів у час повоєнної відбудови України.

Значні обсяги руйнувань, спричинених війною в Україні, зумовлюють необхідність залучення всіх форм фінансової та організаційної підтримки.

Спираючись на означене, колектив учених на чолі з М. Негрич наголошують, що з даного ракурсу державно-приватне партнерство є дієвим і перевіреним методом залучення ресурсів до цього процесу. Таким чином, його активізація має на меті широкий спектр впливу: від задоволення основних потреб населення під час воєнного стану до створення необхідних умов для економічного відновлення після війни [6].

Про переваги державно-приватного партнерства зауважує і О. Мельник: «...На відміну від інших способів залучення коштів, таке партнерство дозволяє інвестору отримувати прибуток протягом тривалого періоду часу. Інвестуючи один раз, він може очікувати набагато більшої прибутковості, ніж якби позичав гроші. Більше того, партнерства пропонують бізнесу унікальну можливість доступу до ринку товарів та послуг державного сектору» [7].

Окремо, зауважуючи на потребі залучення інвестицій на відбудову інфраструктури України, слід зауважити на наявному наразі інвестиційному дефіциті через ризики та невизначеність воєнних умов, недостатні гарантії для інвесторів, недосконалу правову базу та невирішені інституційні проблеми [8]. І зазначені чинники є суттєвими перешкодами на шляху до розвитку державно-приватного партнерства в інвестиційному сегменті.

Таким чином, окрім підкресленої необхідності залучення значних обсягів інвестицій для відновлення інфраструктури України на повоєнну перспективу від інших держав, слід звернути особливу увагу і на державно-приватне партнерство. Це надасть можливість залучення коштів приватного сектора та збільшить потенційні обсяги інвестиційних ресурсів.

Питання залучення інвестицій в інфраструктуру України наразі стоїть особливо гостро. Значні руйнування та захоплення територій, зниження потенціалу цілих регіонів і фінансове виснаження бюджетів військовими діями вимагають залучення коштів інвесторів. Однак провадження інвестиційної діяльності на умовах, які були дієвими раніше, наразі не матиме належної результативності.

Саме тому *метою* даної статті є означення проблемних моментів функціонування інвестиційного середовища в Україні на даний час і виокремлення потенційно прийнятних можливостей залучення інвесторів на перспективу повоєнної відбудови.

Під час написання статті було опрацьовано наукові статті вітчизняних і зарубіжних учених, досліджено аналітичні звіти Світового банку, ЄІБ, публікації МОП України, міжнародні дослідження

інвестиційних трендів. Виклад матеріалу дослідження здійснювався з використанням таких загальнонаукових і спеціалізованих методів: аналізу і синтезу, дедукції, діалектичного й інших.

Протягом усього періоду незалежності України, а особливо нині, питання залучення додаткових фінансових ресурсів в інфраструктуру перебувало на вершині актуальності. Водночас, попри привабливість інвестиційних проєктів, для інвесторів на вітчизняних теренах виникає низка суттєвих перешкод і проблем (*табл. 1*).

Проблеми інвестування в інфраструктуру України (див. табл. 1) висвітлюють багатогранність недоліків інвестиційного процесу. А отже, залучення інвестиційних ресурсів в інфраструктуру України можливе лише за умови їх усунення.

Загалом, якщо звернути увагу на ситуацію, що склалася в інвестиційному середовищі України протягом 2019–2024 років, можна виокремити три основні етапи його функціонування:

- ✦ **Етап 1. 2019–2021 рр.:** запуск програми «Велике будівництво» як драйвера інфраструктурного зростання. Результатом стало залучення суттєвих інвестицій у будівництво доріг, лікарень тощо. Водночас, попри позитивні результати, була присутня значна критика за корупцію та неефективність розподілу й освоєння коштів.
- ✦ **Етап 2. 2022–2023 рр.:** повномасштабне вторгнення росії й активні військові дії на значній частині територій України, а також окупація частини південно-східних регіонів спричинила масове руйнування об'єктів інфраструктури. Внаслідок означеного інвестиційні ресурси значно скоротилися, а наявні ресурси були сконцентровані на фінансуванні критичної інфраструктури. Таким чином, частково компенсувати втрати можливо за рахунок донорського фінансування.
- ✦ **Етап 3. 2024–...:** даний період ознаменувався поживавленням співпраці з міжнародними інституціями (Світовий банк, ЄІБ) і запуском нових відновлювальних програм у рамках плану повоєнної відбудови.

Обґрунтовуючи необхідність залучення інвестицій в інфраструктуру, слід підкреслити, що економіка України зазнала колосальних втрат. Відповідно до даних ООН, у 2022 році, через розгорнуту росією повномасштабну війну, ВВП країни скоротився на 35%. Цей показник яскраво демонструє глибину кризи, спричиненої агресією.

Серед галузей, що найбільше постраждали від військових дій, є об'єкти будівельної, транспортної та енергетичної інфраструктури [9]. Руйнуван-

Проблеми інвестування в інфраструктуру України

Фактор	Характеристика
Війна як головний ризик	Повномасштабна війна продовжує руйнувати інфраструктуру, виснажувати ресурси та відлякувати інвесторів високим політичним ризиком
Геополітична нестабільність	Вторгнення РФ у 2022 році різко знизило інвестиційну привабливість країни. Інфраструктурні об'єкти часто стають мішенню атак, що підвищує ризики втрат для інвесторів
Велике будівництво: можливості vs. виклики	У рамках програми «Велике будівництво» до 6 000 км доріг було відновлено у 2021 році – такий масштабний інфраструктурний стимул сприяв зростанню ВВП, однак викликав звинувачення в корупції, завищених витратах і непрозорості [1]
Корупційні бар'єри та нестача інституцій	Недовіра до судової системи, корупційні схеми під час держзакупівель і вплив олігархів залишаються серйозним гальмом для інфраструктурних проєктів
Відсутність стабільного правового середовища	Часті зміни в законодавстві, відсутність гарантій захисту інвестицій, а також слабка судова система ускладнюють довгострокове планування
Недостатність державно-приватного партнерства й іноземного капіталу	Уряд частково запровадив державно-приватні партнерства (концесії портів, доріг), але обмежена прозорість і нестабільні правила зменшують залучення зовнішніх інвесторів
Брак фінансування та слабкі фінансові інструменти	Високі ставки кредитування, низький розвиток фондового ринку, відсутність серйозних довгострокових облігацій та нестабільне оподаткування – все це ускладнює інвестиції в інфраструктуру
Енергетична та технологічна вразливість	Слабкість енергетичної системи, дефіцит «зеленої» енергетики, витрати на цифровізацію («smart city» проєкти) потребують значних коштів, але часто не знаходять достатнього інвесторського покриття
Колізії законодавства	Нормативно-правове підґрунтя провадження інвестиційної діяльності в Україні доволі часто створює додаткові перешкоди для інвесторів і зацікавлених в інвестиційних проєктах осіб
Ускладнене оподаткування	Оподаткування інвестиційної діяльності в більшості країн ведеться за спрощеною системою або із застосуванням значних пільг, що сприяє підвищенню інтересу потенційного інвестора до інвестиційного проєкту

ня доріг, мостів, залізничних колій, аеропортів та морських портів паралізувало логістичні ланцюги та ускладнило пересування товарів і людей. Пошкодження та знищення електростанцій, підстанцій та ліній електропередач призвели до масових відключень електроенергії, що суттєво вплинуло на всі сфери життя – від промисловості до побутових потреб громадян. Будівельна інфраструктура, включно з житловими будинками, школами, лікарнями та іншими соціальними об'єктами, також зазнала значних руйнувань, залишивши мільйони людей без житла та доступу до базових послуг.

На даний час відбудова України потребує приблизно 78 мільярдів доларів інвестицій в інфраструктуру, що охоплює дороги, мости, житло та основні галузі промисловості. При цьому головним пріоритетом залишається відбудова транспортних мереж.

Залучення значних інвестицій у відновлення та модернізацію цих критично важливих секторів

є не просто бажаним, а життєво необхідним для стабілізації та подальшого зростання української економіки. Це дозволить не лише відновити функціонування зруйнованих систем, а й створити сучасну, стійку та ефективну інфраструктуру, здатну витримувати майбутні виклики. Інвестиції у транспортну галузь сприятимуть відновленню експорту та імпорту, що є ключовим для наповнення бюджету. Відбудова енергетичного сектора забезпечить енергетичну безпеку країни та дозволить запустити виробничі потужності. А відновлення будівельного сектора не лише забезпечить житлом та соціальними об'єктами, а й створить робочі місця, стимулюючи внутрішній попит.

Без цілеспрямованих і масштабних інвестицій у ці ключові сектори швидке відновлення та сталий розвиток України будуть неможливими. Це є фундаментом для подальшого відродження країни та її інтеграції у світову економіку.

Якщо взяти за основу досвід відбудови після Другої світової війни, то під час реалізації плану

Маршалла підтримка залізничної та дорожньої інфраструктури була значно посилена приватними інвестиціями, а будівельні фірми, такі як Bechtel, відіграли певну роль у модернізації європейських транзитних мереж. Інфраструктурний сектор України надає аналогічну можливість для приватних інвесторів і може їх спонукати до прийняття рішення зробити свій внесок у масштабні транспортні проекти [10].

Окремо слід зауважити, що інноваційних моделей фінансування, міжнародної співпраці та стратегічної участі приватного сектора вимагає житлова та промислова реконструкції. Зокрема, потреби в реконструкції та відновленні є найбільшими: у житловому секторі – майже 84 млрд дол. США, або 16 % від загальних довгострокових потреб; транспортний сектор – близько 78 млрд дол. США, або 15 %; енергетичний і видобувний сектори – 68 млрд дол. США, або 13%; торговельно-промисловий сектор – 64 млрд дол. США, або 12%; сільськогосподарський сектор – 55 млрд дол. США, або 10%. При цьому в усіх секторах вартість розчищення й управління завалами сягає майже 13 млрд дол. США [11].

Таким чином, повне відновлення України вимагає не лише значних фінансових вливань, а й застосування інноваційних підходів до фінансування, активного залучення міжнародної співпраці та стратегічної участі приватного сектора. Особливо це стосується житлового та промислового секторів, що є лідерами за обсягами необхідних інвестицій. Загальна потреба у відновленні оцінюється в сотні мільярдів доларів США, причому значні кошти (майже 13 млрд доларів США) потрібні також на розчищення завалів. Очевидно, що відбудова України є масштабним проектом, який вимагатиме комплексних рішень та об'єднання зусиль усіх зацікавлених сторін.

Отже, спираючись на висвітлені вище моменти досвіду залучення інвестицій в інфраструктуру України, наразі як пропонувані стратегічні інвестиційні інструменти варто використати державно-приватне партнерство, у рамках якого здійснюється постійне вдосконалення фінансового моделювання та оцінки ризиків, що допомагає інвесторам краще оцінювати можливості в інфраструктурних і соціальних проектах, а також концесії та промислові парки, що допоможуть спростити регуляторні процеси та вдосконалити системи відстеження інвестицій [12]. Як результат – це полегшить старт діяльності підприємств у ключових економічних зонах.

Пропозиціями, що ґрунтуються на висвітлених вище проблемних аспектах провадження ін-

вестиційної діяльності в інфраструктуру України, слід назвати такі вектори:

- ✦ проведення реформи судової системи та забезпечення гарантій прав інвесторів з метою підвищення рівня довіри учасників інвестиційного процесу до органів виконавчої влади;
- ✦ стимулювання – законодавче, податкове – державно-приватного партнерства, що сприятиме залученню коштів не лише юридичних, а й фізичних осіб;
- ✦ формування прозорої та зрозумілої стратегії державної політики щодо відновлення та модернізації інфраструктурних об'єктів;
- ✦ обрання пріоритетних секторів інвестування в інфраструктуру, зокрема надання переваг залученню «зелених» інвестицій та фінансування прогресивних технологій;
- ✦ підвищення рівня прозорості державних закупівель з метою мінімізації корупційних і репутаційних ризиків.

Також, для підвищення рівня залучення інвестиційних ресурсів з метою повоєнного відновлення інфраструктури України, необхідно не лише розробити нові підходи до управління проектами, а й запровадити інструменти цифрового планування з метою оптимізації термінів будівництва та розподілу ресурсів, підвищуючи економічну ефективність процесів та скорочуючи тривалість їх виконання.

ВИСНОВКИ

Інфраструктурні інвестиції є ключовими для економічного відновлення України, яка зіткнулася з руйнуваннями та логістичними труднощами через повномасштабну війну. Це вимагає нових підходів до залучення ресурсів, адже нинішнє інвестиційне середовище характеризується високими ризиками, такими як політична нестабільність, правова невизначеність, недосконале податкове регулювання, корупція та слабка інституційна спроможність.

Державно-приватне партнерство (ДПП) є одним із найперспективніших механізмів фінансування відбудови, оскільки воно поєднує інтереси держави та бізнесу, зменшує навантаження на бюджет, підвищує ефективність управління проектами та залучає приватні технології. Для активізації інвестування необхідні системні зміни, зокрема реформування судової та податкової систем, спрощення регуляторного середовища, надання гарантій інвесторам, розробка чіткої інфраструктурної стратегії та пріоритизація проектів з високим соціально-економічним ефектом у сферах транспорту, енергетики та житла.

Післявоєнна відбудова дає змогу не лише компенсувати втрати, а й модернізувати інфра-

структуру відповідно до сучасних стандартів сталого розвитку, цифровізації та «зеленої» енергетики. Майбутні дослідження мають зосередитися на розробці інноваційних моделей фінансування, вдосконаленні механізмів ДПП і стратегій міжнародної співпраці для забезпечення стійкості інвестиційного процесу. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Грибан О. Інфраструктурні інвестиції: чи допоможуть Україні відновити економіку. *Економічна правда*. 21 травня 2021. URL: <https://epravda.com.ua/columns/2021/05/21/674120/>
2. Белінська Я. В., Коляда О. В. Фінансування розвитку економіки України за рахунок іноземних інвестицій: проблеми і перспективи. *Інфраструктура ринку*. 2023. Вип. 71. С. 8–13. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure71-2>
3. Материнська О. А., Пустова П. Д. Відновлення та розвиток: інвестиційні перспективи України після війни. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-28>
4. Сакун О. С., Щур Р. І., Мацьків В. В., Білий М. М. Формування інвестиційного ресурсу структурної модернізації національної економіки як фактору відновлення в післявоєнний період. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2023. Вип. 19. Т. 1. С. 270–277. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.1.19.270-277>
5. Булавинець В. М., Сидор І. П. Роль державно-приватного партнерства у розвитку сучасної місцевої інфраструктури. *Ефективна економіка*. 2016. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5244>
6. Negrych M., Vashkevych V., Tkachenko O., Kuchmieiev O. Analysis of the Advancement of Public-Private Partnership in Ukraine. *Economics Ecology Socium*. 2024. Vol. 8. No. 1. P. 27–39. DOI: <https://doi.org/10.61954/2616-7107/2024.8.1-3>
7. Melnyk O. Public-private partnerships (PPP) should be used to rebuild Ukraine. *Golaw*. 18.07.2024. URL: <https://golaw.ua/insights/publication/mechanizm-derzhavno-privatnogo-partnerstva-maye-buti-zadiyanij-dlya-vidbudovi-ukrayini/>
8. Lozynska T., Birchenko N., Piskun A., Dengub V. Investment and Infrastructure Development Projects in Public-Private Partnerships in Ukraine. *Economics Ecology Socium*. 2024. Vol. 8. No. 4. P. 53–65. DOI: <https://doi.org/10.61954/2616-7107/2024.8.4-5>
9. World Economic Situation and Prospects 2023. URL: <https://desapublications.un.org/publications/world-economic-situation-and-prospects-2023>
10. Marshall Plan, 1948. Milestones: 1945–1952. *Office of the historian*. URL: <https://history.state.gov/milestones/1945-1952/marshall-plan>
11. Ukraine. Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4). February 2022 – December 2024. The World Bank, the Government of Ukraine, the

European Union, the United Nations. 195 p. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099022025114040022/pdf/P1801741ca39ec0d-81b5371ff73a675a0a8.pdf>

12. Exploring reconstruction investment opportunities in Ukraine: A strategic approach for investors. *PwC Ukraine*. 21.05.2025. URL: <https://www.pwc.com/ua/en/publications/2025/exploring-reconstruction-investment-opportunities-ukraine.html>

REFERENCES

- Belinska, Ya. V., and Koliada, O. V. "Finansuvannia rozvytku ekonomiky Ukrainy za rakhunok inozemnykh investysii: problemy i perspektyvy" [Financing the Development of Ukraine's Economy through Foreign Investments: Problems and Prospects]. *Infrastruktura rynku*, no. 71 (2023): 8-13. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure71-2>
- Bulavynets, V. M., and Sydor, I. P. "Rol derzhavno-pryvatnoho partnerstva u rozvytku suchasnoi mistsevoi infrastruktury" [The Role of Public-Private Partnership in the Development of Modern Local Infrastructure]. *Efektivna ekonomika*, no. 1 (2016). <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5244>
- "Exploring reconstruction investment opportunities in Ukraine: A strategic approach for investors". *PwC Ukraine*. May 21, 2025. <https://www.pwc.com/ua/en/publications/2025/exploring-reconstruction-investment-opportunities-ukraine.html>
- Hryban, O. "Infrastrukturni investysii: chy dopomozhut Ukraini vidnovyty ekonomiku" [Infrastructure Investments: Will They Help Ukraine Restore Its Economy?]. *Ekonomichna pravda*. May 21, 2021. <https://epravda.com.ua/columns/2021/05/21/674120/>
- Lozynska, T. et al. "Investment and Infrastructure Development Projects in Public-Private Partnerships in Ukraine". *Economics Ecology Socium*, vol. 8, no. 4 (2024): 53-65. DOI: <https://doi.org/10.61954/2616-7107/2024.8.4-5>
- "Marshall Plan, 1948. Milestones: 1945–1952". *Office of the historian*. <https://history.state.gov/milestones/1945-1952/marshall-plan>
- Materynska, O. A., and Pustova, P. D. "Vidnovlennia ta rozvytok: investysiiini perspektyvy Ukrainy pislia viiny" [Recovery and Development: Investment Prospects of Post-War Ukraine]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 64 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-28>
- Melnyk, O. "Public-private partnerships (PPP) should be used to rebuild Ukraine". *Golaw*. July 18, 2024. <https://golaw.ua/insights/publication/mechanizm-derzhavno-privatnogo-partnerstva-maye-buti-zadiyanij-dlya-vidbudovi-ukrayini/>
- Negrych, M. et al. "Analysis of the Advancement of Public-Private Partnership in Ukraine". *Economics Ecology Socium*, vol. 8, no. 1 (2024): 27-39. DOI: <https://doi.org/10.61954/2616-7107/2024.8.1-3>

Sakun, O. S. et al. "Formuvannia investytsiinoho resursu strukturnoi modernizatsii natsionalnoi ekonomiky yak faktor vidnovlennia v pisliavoiennyi period" [Forming of Investment Resource of Structural Modernization of National Economy as Factor of Renewal in a Post-War Period]. *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu*, vol. 1, no. 19 (2023): 270-277. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.1.19.270-277>
"Ukraine. Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4). February 2022 – December 2024". The

World Bank, the Government of Ukraine, the European Union, the United Nations. <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099022025114040022/pdf/P1801741ca39ec0d81b5371ff73a675a0a8.pdf>
"World Economic Situation and Prospects 2023". <https://desapublications.un.org/publications/world-economic-situation-and-prospects-2023>

Науковий керівник – Цимбалюк Ю. А., кандидат економічних наук, доцент, Уманський національний університет

УДК 330.322
JEL: E22; O13; Q13; Q16
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-6-189-196>

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ЛАНЦЮГІВ СТВОРЕННЯ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ У ТВАРИННИЦТВІ ТА ПЕРЕРОБЦІ

©2025 ГЛУШКОВ О. А.

УДК 330.322
JEL: E22; O13; Q13; Q16

Глушков О. А. Інвестиційне забезпечення формування ланцюгів створення доданої вартості у тваринництві та переробці

Статтю присвячено питанням інвестиційного забезпечення формування ланцюгів створення доданої вартості у тваринництві та переробній галузі аграрного сектора України в умовах економічної трансформації та інтеграції до світових ринків. Метою статті є обґрунтування ролі інвестиційного забезпечення у формуванні ефективних і конкурентоспроможних ланцюгів створення доданої вартості в галузі тваринництва та переробки в Україні. В дослідженні визначено сутність формування ланцюгів створення доданої вартості у тваринництві як цілісної системи взаємопов'язаних етапів: від первинного виробництва до реалізації готової продукції кінцевому споживачеві. Обґрунтовано, що провідну роль в побудові ефективних ланцюгів створення доданої вартості відіграє інвестиційна підтримка, яка охоплює матеріальні та нематеріальні компоненти, модернізацію виробництва, розвиток переробної інфраструктури, логістики, маркетингу, сертифікації та збуту. Наведено типологізацію інвестицій за трьома критеріями: джерелами походження (внутрішні, зовнішні, державні), формами реалізації (прямі капітальні, нематеріальні, інноваційні) та функціональним призначенням у ланцюгах створення доданої вартості (виробничі, інфраструктурні, комерційні, експортно-орієнтовані). Виявлено, що кожен тип інвестицій забезпечує формування окремих функціональних ланок ланцюгів створення доданої вартості та має специфічний ефект у контексті підвищення конкурентоспроможності й ефективності тваринницької галузі. Дослідження типів інвестицій дозволило виявити найбільш результативні напрями їх застосування: капітальні інвестиції сприяють нарощуванню виробничих потужностей; інноваційні – забезпечують технологічну гнучкість і продуктивність; нематеріальні – відкривають вихід на міжнародні ринки через сертифікацію, брендинг і цифровізацію; експортно-орієнтовані – розширюють ринки збуту та підвищують валютну дохідність. У дослідженні обґрунтовано, що поєднання різних типів інвестицій створює синергію, яка забезпечує зростання доданої вартості, інтеграцію до глобальних ланцюгів постачання та формування сталої агропродовольчої системи. Такий підхід дозволить сформувати інвестиційні стратегії розвитку тваринництва, які поєднують технічну модернізацію, розвиток логістично-комерційної інфраструктури та нематеріальні активи. Таким чином, запропоновано системний підхід до інвестування, який забезпечить підвищення економічної ефективності агропідприємств і сприятиме соціально-економічному розвитку сільських територій та інтеграції України до глобального аграрного ринку.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційне забезпечення, тваринництво, додана вартість, ланцюг створення доданої вартості, аграрний сектор.
Рис.: 3. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 9.

Глушков Олег Анатолійович – кандидат технічних наук, доцент, директор Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу Одеського національного технологічного університету» (вул. Левітана, 46а, Одеса, 65088, Україна)

E-mail: glushkovuk99@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-5954-5541>

UDC 330.322
JEL: E22; O13; Q13; Q16

Glushkov O. A. Investment Provision for the Formation of Value-Added Chains in Livestock and Processing

The article addresses issues of investment support for the formation of value-added creation chains in livestock farming and the processing sector of Ukraine's agrarian sector amid economic transformation and integration into global markets. The aim of the article is to substantiate the role of investment support in creating effective and competitive value-added chains in the livestock and processing industries in Ukraine. The study defines the essence of forming value-added chains in livestock farming as an integrated system of interconnected stages: from primary production to the sale of finished products to the final consumer. It is substantiated that investment support, covering both tangible and intangible components, modernization of production, development of processing infrastructure, logistics, marketing, certification, and sales, plays a leading role in building effective value-added chains. A typology of investments has been speci-